

elstu gravsteinunum er á grøvini hjá prestinum Rasmus Jørgen Winther, sum tók stig til kirkjugarðin. Á hesum steini varð skrivað: *Salige er de reene afhjetet.*

Hetta sæst tó ikki í dag. Kirkjugarðurin verður roknaður fyri at vera sera forvitnisligur, og nógvir fremmandir gestir koma higar og eru hugtiknir av honum. Tað forkunnuga er eisini at hava ein so gamlan kirkjugarð, sum ikki liggur við kirkjuna.

Nøvn á steinarnar

Tað eru rættiliga nógvir gravsteinar, sum síggja gott út, og har teksturin er meira ella minni nýggjur, og tí sæst væl, hvør ið liggur her. A nógvum øðrum steinum sæst teksturin nærum ikki ella als ikki. Hetta er spell, tí kirkjugarðurin kundi við innskriftum av nøvnum verið meira fullfíggaður sum ein søgubók

og eisini minnispark fyri havnarfólk. Tað er kanska ikki so lægið, at gravir ikki verða hildnar, tá hugsað verður um, at tað grundleggjandi eru meira enn 70 ár síðani, at fólk vórðu jarðað har. Gravsteinarnir eru eisini nógvir sera áhugaverdir og vakrir. Teir minna ofta um minnisvarðar. Helgi upp-lýsir, at fleiri av hesum merkisverdu steinum eru gjørdir av Carlo Guglielmetti. Mamman var av Bornholm og pápin var av italienskari ætt. Hann kom til Føroyar í samband við havnargerð í Havn í 20-unum. Sum nógvir danir, sum komu higar tá, var hann ikki heilt vanligur. Hann helt saman við Ishøj, ein annan sermerktan dana. Tað, sum vit vita um Carlo, er, at hann er føddur 14. juni 1881 og deyður 7. mars 1955, og er hann tiskil grivin í nýggja kirkjugarðinum Í eini ólavsøkuskrá frá

Gamli Kirkjugarður í Havn goymir upp á nógvar spennandi lagnur

1935 hevur hann eina lýsing, ið ljóðar soleiðis:

CARLO GUGLIELMETTI STENHUGGER
Anbefaler mig for Levering af Gravstene og alt forefaldende Bygningsarbejde i Sten.

Virkið hjá honum var niðri í Litluvík.

pláss vildi verið at gera kirkjugarðin til eitt fríøki.

Nýggjan tátt

Sosialurin ætlar at fara undir ein nýggjan tátt, har vit fara at taka myndir av einstøkum gravsteinum, og so fara vit at gera ein lýsing av persóninum í grøvini. Hetta kundi so sum frá

líður blivið eitt meira ella minni samlað yvirlit yvir teir persónar sum liggja her. Hetta er ætlað sum ein eggjan til, at kommunan tekur stig til at seta meira orku av til gamla kirkjugarð í Havn. Hetta er ein eina-standandi møguleiki at fáa sett havnarfólki eitt virðiligt minni og at vekja

søguáhugan millum fólk yvirhøvur. Tað skal skoytast uppí, at tað eru eisini áhugaverdir gravsteinar við Havnar Kirkju, sum eisini eiga at vera við í hesi søguskriving. Ein av hesum er hjá Niels Skaale, sum hevur lagt navn til Skálatrøð og sum kanska eisini kann koma við í hesi røð.

Dømi um fólk sum eru jarðað her

Tað er hugtakandi at ganga runt í kirkjugarðinum og síggja hesi kendu nøvnini. Her skulu bert verða nevnd nøkur dømi um kend fólk, sum eru grivin her:

- Hjúnini Eva og A. C. Lützen**, sum var borgmeistari í Havn
- William G. Sloan**, trúboðari, grundari av Brøðra-samkomuni.
- Dánjal J. Danielsen**, sum var trúboðari í Kongo fyrst í hinari øldini
- Djóni í Geil**, sum var virkin á mongum økjum. Hetta var ikki minni galdandi fyri hansara synir.
- Kristin í Geil** er millum annað kendur sum blaðstjóri á Tingakrossi og verji hjá minna mannum.
- Petur Alberg**, beiggi Kristin, liggur grivin her saman við konu síni Jóhanna. Tað er í ár júst 100 ár síðan, at tjóðsangurin við hansara lagi varð framfördur fyrstu ferð.
- Poul A. Restorff**, sum var ein av teimum, sum spældi lagið fyrstu ferð, liggur eisini her. Hetta fara vit eisini at minnast á Sosialinum, tá tann tíðin kemur.
- Fleiri av **Müllerættini** liggja her. Millum onnur forfedrar í fleiri ættarlið hjá blaðstjóranum á Sosi-alinum.
- Fleiri av **Evensen** ættini, sum vóru virkin vinnu-lívsfólk, liggja eisini her.
- Fleiri av **Restorff** ættini, sum eisini hava sett síni spor í samfelagnum.
- Zacharias og Carolina Heinesen**. Undir liðini á teimum liggur sonur teirra Heini, sum doyði í Vancouver vestast í Kanada í 1927. Pápi hansara fór tann langa teinin yvir eftir líkinum. Tað serstaka við hansara gravsteini er, at innsett í honum er ein bronsubusta av Heina, gjørd av beiggjanum Williami Heinesen.
- Jens Mohr**, kendur skipari og pápi Kjartan Mohr

Tað er áhugavert, at her er eisini ein barnadeild við nógvum barnagrøvum, og minnir hetta um stóra barnadeyðan í hesum tíðum.

Minni má varðveitast

Tað kann kanska sigast, at tað ikki er uppgávan hjá kommunu at røkja gravsteinar. Her kann sigast bæði fyri og ímóti. Til dømis kundi kommunan saktans átakið sær at røkja grøvina hjá til dømis einum fyrrverandi borgmeistara sum A. C. Lützen, sum annars hevur merkt so nógv fyri býin. Men annars skuldi tað neyvan heldur verið nakar trupuleiki at fingið tær ymsku ættirnar at rinda fyri at halda gravirnar hjá teirra egnu. Tá tað eru nógvir eftirkomarar, er eingin einstakur, sum kennir seg at hava ábyrgd. Men um skipað varð fyri at fáa teir at lata eina eina upphædd hvør til endamálið at varðveita minnið um teirra forfedrar, hevði neyvan nakar borið seg undan. Býráðið kundi tikið stig til at skipa fyri hesum. Eisini eigur at verða roynt at staðfesta, hvør liggur í gravum, har navnið ikki sæst á gravsteinunum. Hetta kann gerast enn í ein ávísan mun. Men heildarrøktin av kirkjugarðinumersjálvandi ein kommunal uppgáva, og her er nakað, sum kann verða gjørt. Hetta kundi eisini verið gjørt við snøgt sagt at niðurleggja tær gravir, sum greitt ongan góðan hava, og har tað ikki kann staðfestast, hvør ið eigur grøvina. Tess betri

Nógvir kendir føroyingar eru grivnir í kirkjugarðinum á Svínaryggi